

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P8_TA(2018)0238

Η κατάσταση στη Νικαράγουα

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 31ης Μαΐου 2018 σχετικά με την κατάσταση στη Νικαράγουα (2018/2711(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του για την Νικαράγουα, και ειδικότερα εκείνα της 18ης Δεκεμβρίου 2008¹, της 26ης Νοεμβρίου 2009² και της 16ης Φεβρουαρίου 2017³,
- έχοντας υπόψη τη συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της ΕΕ και της Κεντρικής Αμερικής του 2012,
- έχοντας υπόψη το έγγραφο στρατηγικής ανά χώρα της ΕΕ και το πολυετές ενδεικτικό πρόγραμμα 2014-2020 για τη Νικαράγουα,
- έχοντας υπόψη το Διεθνές Σύμφωνο του 1966 για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα,
- έχοντας υπόψη την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου του 1948,
- έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του Ιουνίου του 2004,
- έχοντας υπόψη το Σύνταγμα της Νικαράγουας,
- έχοντας υπόψη τη δήλωση του εκπροσώπου της Αντιπροέδρου της Επιτροπής/Υπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας (ΑΠ/ΥΕ) της 19ης Νοεμβρίου 2016 σχετικά με τα τελικά αποτελέσματα των εκλογών στη Νικαράγουα,

¹ ΕΕ C 45 E της 23.2.2010, σ. 89.

² ΕΕ C 285 E της 21.10.2010, σ. 74.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2017)0043.

- έχοντας υπόψη την δήλωση του εκπροσώπου της ΑΠ/ΥΕ της 22ας Απριλίου 2018 και της 15ης Μαΐου 2018 σχετικά με τη Νικαράγουα,
 - έχοντας υπόψη το ανακοινωθέν Τύπου του Γραφείου του Υπατού Αρμοστή των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (OHCHR) της 27ης Απριλίου 2018 σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Νικαράγουα,
 - έχοντας υπόψη την επίσκεψη της Διαμερικανικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (IACHR), από 17 έως 21 Μαΐου 2018, προκειμένου να ερευνήσει την κατάσταση στη Νικαράγουα, και την προκαταρκτική δήλωσή της της 21ης Μαΐου 2018,
 - έχοντας υπόψη τη δήλωση της εκπροσώπου της Υπηρεσίας των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα Liz Throssell της 20ής Απριλίου 2018 σχετικά με τη βία κατά των διαδηλώσεων στη Νικαράγουα,
 - έχοντας υπόψη το ανακοινωθέν Τύπου του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών της 14ης Μαΐου 2018 σχετικά με την επίσκεψη για τη διερεύνηση της κατάστασης στη Νικαράγουα,
 - έχοντας υπόψη τη δήλωση της Γενικής Γραμματείας του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών για τη Νικαράγουα της 20ής Ιανουαρίου 2017 και τη δήλωσή της της 22ας Απριλίου 2018 για την καταδίκη της βίας στη Νικαράγουα,
 - έχοντας υπόψη τα ανακοινωθέντα που έχει εκδώσει η Σύνοδος των Επισκόπων της Νικαράγουα, και ιδιαίτερα το τελευταίο της 23ης Μαΐου 2018,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 123 παράγραφοι 2 και 4 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με πληροφορίες, τουλάχιστον 84 άνθρωποι έχουν σκοτωθεί, περισσότεροι από 860 έχουν τραυματιστεί και πάνω από 400 συνελήφθησαν, ως αποτέλεσμα των ειρηνικών διαμαρτυριών που ξεκίνησαν κυρίως οι σπουδαστές στις 18 Απριλίου 2018, αντιδρώντας στις μεταρρυθμίσεις του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης που ανακοίνωσε ο Πρόεδρος Ντανιέλ Ορτέγα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πλειοψηφία των θυμάτων έφερε τραύματα στο κεφάλι, τον τράχηλο, τον θώρακα ή την κοιλιά, γεγονός που αποτελεί ισχυρή ένδειξη εξωδικαστικών εκτελέσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αρχές της Νικαράγουας έχουν στιγματίσει ανοιχτά τους διαδηλωτές αποκαλώντας τους «βανδάλους» και κατηγορώντας τους για «πολιτική χειραγώγηση»·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 23 Απριλίου 2018, ο Πρόεδρος Ορτέγα ανακοίνωσε την ακύρωση της μεταρρύθμισης του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, αλλά οι διαδηλώσεις μετεξελίχθηκαν σε ευρύτερη αμφισβήτηση της κυβέρνησής του, που συνεχίζεται ακόμη, και σε εκκλήσεις για σχηματισμό μεταβατικής κυβέρνησης και αποκατάσταση της δημοκρατικής τάξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ατμόσφαιρα δυσαρέσκειας και ανοικτής σύγκρουσης οφείλεται επίσης στην απότομη αύξηση των «εξορκετικών» δραστηριοτήτων με εξαγωγικό προσανατολισμό·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 20 Απριλίου 2018, 600 σπουδαστές δέχθηκαν επίθεση στον μητροπολιτικό καθεδρικό ναό της Μανάγουα από δυνάμεις καταστολής και μια ομάδα μελών του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου των Σαντινίστας, που ενεργούσαν με πλήρη ατιμωρησία και με τη συνενοχή και τη συγκατάθεση της αστυνομίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η IACHR τεκμηρίωσε επιθέσεις σε τέσσερις πανεπιστημιακούς χώρους (UCA, UPOLI, UNA και UNAN)·

- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο υψηλός αριθμός των θυμάτων καταδεικνύει τη βίαιη καταστολή εκ μέρους των κρατικών αρχών, παραβιάζοντας τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας, όπως απαιτείται σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και τα διεθνή πρότυπα που θέτουν περιορισμούς στη χρήση βίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αρχηγός της Εθνικής Αστυνομίας της Νικαράγουας, Aminta Granera, υπέβαλε την παραίτησή του λόγω της υπερβολικής χρήσης βίας·
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι μέσα ενημέρωσης που κάλυπταν τις διαδηλώσεις υποχρεώθηκαν αυθαίρετα σε κλείσιμο από την κυβέρνηση και οι δημοσιογράφοι που εξέφραζαν κάθε είδους αντίθεση, υπέστησαν εκφοβισμούς ή συνελήφθησαν· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εκ μέρους των αρχών της Νικαράγουας καταστολή της ελευθερίας του λόγου και η παρενόχληση που ασκείται εις βάρος ηγετών της αντιπολίτευσης, έχει καταδικαστεί ως επίθεση κατά των πολιτικών ελευθεριών· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο δημοσιογράφος Angel Gahona δολοφονήθηκε ενώ μετέδιδε σε απευθείας σύνδεση·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων έχουν καταγράψει πολλούς ισχυρισμούς για μη παροχή βοήθειας και περίθαλψης σε τραυματισμένους διαδηλωτές σε δημόσια νοσοκομεία·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 27 Απριλίου 2018, ο Πρόεδρος της Εθνοσυνέλευσης, Γκουστάβο Πόρας, ανακοίνωσε τη δημιουργία μιας επιτροπής αλήθειας για να ερευνήσει τι ακριβώς συνέβη κατά τη διάρκεια των κινητοποιήσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 6 Μαΐου 2018, μια επιτροπή επτά βουλευτών - εκ των οποίων πέντε ανήκουν στο κόμμα του Προέδρου Ορτέγα - επέλεξε τα πέντε μέλη της επιτροπής και η Εθνοσυνέλευση επικύρωσε τον διορισμό τους·
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η IACHR επισκέφθηκε τη Νικαράγουα από τις 17 έως τις 21 Μαΐου 2018· λαμβάνοντας υπόψη ότι, κατά την επίσκεψη αυτή, η IACHR τεκμηρίωσε παράνομες και αυθαίρετες συλλήψεις, πρακτικές βασανιστηρίων και σκληρής, απάνθρωπης και ταπεινωτικής μεταχείρισης, λογοκρισία και επιθέσεις κατά δημοσιογράφων και άλλες μορφές εκφοβισμού, όπως απειλές, παρενοχλήσεις και διώξεις που στόχο είχαν τη διάλυση των διαδηλώσεων και την παρεμπόδιση της συμμετοχής των πολιτών·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο εθνικός διάλογος μεταξύ του Προέδρου Ορτέγα και της αντιπολίτευσης της Νικαράγουας και ομάδων της κοινωνίας των πολιτών, με τη διαμεσολάβηση της Καθολικής Εκκλησίας, που ξεκίνησε στις 16 Μαΐου 2018, δεν μπόρεσε να οδηγήσει σε λύση της κρίσης και η διαδικασία αναστάλη, δεδομένου ότι οι διαπραγματευτές της κυβέρνησης αρνήθηκαν να συζητήσουν ένα πρόγραμμα 40 σημείων που παρουσίασαν οι διαμεσολαβητές, το οποίο περιλάμβανε χάρτη πορείας προς δημοκρατικές εκλογές, μεταξύ άλλων με τη μεταρρύθμιση του εκλογικού νόμου, επίσπευση των εκλογών και απαγόρευση της επανεκλογής του προέδρου· λαμβάνοντας υπόψη ότι προτάθηκε η δημιουργία μιας μικτής επιτροπής με έξι μέλη - τρία από την κυβέρνηση και τρία από την πλατφόρμα «Cívica Alianza por la Justicia y la Democracia»·
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι, από το 2007, ο κ. Ορτέγα έχει εκλεγεί στο αξίωμα του Προέδρου τρεις συνεχόμενες φορές, παρά το γεγονός ότι το Σύνταγμα της Νικαράγουας απαγόρευε τη διαδοχική επανεκλογή, αποδεικνύοντας την κατάσταση διαφθοράς και αυταρχισμού στην οποία έχει περιέλθει το κράτος· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εκλογές

του 2011 και του 2016 είχαν επικριθεί έντονα για παρατυπίες, τόσο από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, όσο και από τον ΟΑΚ, δεδομένου ότι διεξήχθησαν χωρίς την παρουσία παρατηρητών από την ΕΕ και τον ΟΑΚ ή άλλων αξιόπιστων διεθνών παρατηρητών·

- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφθορά στον δημόσιο τομέα, μεταξύ άλλων σε υποθέσεις όπου εμπλέκονται μέλη συγγενείς του κ. Ορτέγα, εξακολουθεί να αποτελεί μια από τις σημαντικότερες προκλήσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι η δωροδοκία δημοσίων υπαλλήλων, οι παράνομες κατασχέσεις και οι αυθαίρετες εκτιμήσεις εκ μέρους των τελωνειακών και φορολογικών αρχών είναι πολύ σύνηθες φαινόμενο· λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει διατυπωθεί δικαιολογημένη ανησυχία για περιπτώσεις νεποτισμού στην κυβέρνηση της Νικαράγουας· λαμβάνοντας υπόψη ότι ομάδες ανθρωπίνων δικαιωμάτων έχουν καταδικάσει τη σταδιακή συγκέντρωση εξουσιών, που απορρέει από τη μονοκομματική εξουσία, και την αποδυνάμωση των θεσμών·
- Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στη Νικαράγουα παρατηρείται υποχώρηση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου κατά την τελευταία δεκαετία· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάπτυξη και η εδραίωση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, καθώς και ο σεβασμός των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών, πρέπει να αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των εξωτερικών πολιτικών της ΕΕ, περιλαμβανόμενης συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών της Κεντρικής Αμερικής, του 2012·
1. καταδικάζει τη βίαιη καταστολή και τον εκφοβισμό εις βάρος ειρηνικών διαδηλωτών που αντιτίθενται στη μεταρρύθμιση της κοινωνικής ασφάλισης στη Νικαράγουα, με αποτέλεσμα πολλούς θανάτους, εξαφανίσεις και αυθαίρετες συλλήψεις από τις αρχές, τις ένοπλες δυνάμεις και την αστυνομία της Νικαράγουας και από βίαιες φιλοκυβερνητικές ομάδες· υπενθυμίζει σε όλες τις δυνάμεις ασφαλείας της Νικαράγουας ότι το καθήκον τους, υπεράνω όλων, είναι η υπεράσπιση των πολιτών·
 2. εκφράζει τα συλλυπητήρια και την συμπαράστασή του προς τις οικογένειες όλων των θυμάτων που βρήκαν τον θάνατο ή τραυματίστηκαν κατά τη διάρκεια των διαδηλώσεων·
 3. ζητεί από τις αρχές της Νικαράγουας να θέσουν τέρμα σε όλες τις πράξεις βίας κατά προσώπων που ασκούν το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης και το δικαίωμα του συνέρχεσθαι· καλεί επίσης τους διαδηλωτές και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που ηγούνται των εκδηλώσεων διαμαρτυρίας, να απόσχουν από τη χρήση βίας κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους· ζητεί από τις αρχές της Νικαράγουας να απελευθερώσουν όλους όσους έχουν συλληφθεί αυθαίρετα, να αποζημιώσουν όλα τα θιγόμενα μέλη των οικογενειών τους και να παράσχουν εγγυήσεις ότι δεν θα ασκηθεί ποινική δίωξη εναντίον τους· ζητεί από τις κρατικές αρχές να μην προβαίνουν σε δημόσιες δηλώσεις που στιγματίζουν διαδηλωτές, υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και δημοσιογράφους και να μην χρησιμοποιούν τα κρατικά μέσα ενημέρωσης για τη διεξαγωγή δημόσιων εκστρατειών που θα μπορούσαν να ενθαρρύνουν τη βία·
 4. ζητεί από τις αρχές της Νικαράγουας να επιτρέψουν αμέσως μια διεθνή, ανεξάρτητη και διαφανή έρευνα, προκειμένου να διωχθούν όσοι είναι υπεύθυνοι για την καταστολή και τους θανάτους κατά τη διάρκεια των διαδηλώσεων· εκφράζει ικανοποίηση, στο πλαίσιο αυτό, για την επίσκεψη της IACHR στη Νικαράγουα, και εκφράζει την

ανησυχία του για τα συμπεράσματα της προκαταρκτικής έκθεσης· παροτρύνει τη διεθνή κοινότητα να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στη δίωξη των υπευθύνων·

5. ζητεί από την κυβέρνηση της Νικαράγουα να αναγνωρίσει και να ενισχύσει την εξουσία της επιτροπής για την παρακολούθηση της εφαρμογής των συστάσεων που παρουσίασε η IACHR, και να ορίσει ένα χρονοδιάγραμμα για τις επόμενες επισκέψεις της· ζητεί τη δημιουργία δημόσιου μητρώου όσων μεταφέρονται για περίθαλψη στα νοσοκομεία, όπως ζητήθηκε από την IACHR·
6. ζητεί από τις αρχές της Νικαράγουας να παράσχουν σε όλους τους φορείς της κοινωνίας, περιλαμβανομένων των δυνάμεων της αντιπολίτευσης, των δημοσιογράφων, των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των περιβαλλοντικών ακτιβιστών και της κοινωνίας των πολιτών, επαρκή χώρο για να λειτουργούν ελεύθερα, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, προκειμένου να δοθεί βήμα σε όλες τις αντιπολιτευόμενες πλευρές να συζητήσουν την κατάσταση στη Νικαράγουα και την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη χώρα· υπενθυμίζει ότι η πλήρης συμμετοχή της αντιπολίτευσης, ο τερματισμός της πώλωσης στο δικαστικό σώμα, το τέλος της ατιμωρησίας και η πολυφωνία στα μέσα ενημέρωσης αποτελούν βασικούς παράγοντες για την αποκατάσταση της δημοκρατικής τάξης στη χώρα·
7. αποδοκιμάζει την παραβίαση της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης στη Νικαράγουα, τόσο πριν όσο και κατά τη διάρκεια των διαδηλώσεων· θεωρεί ότι η κατάσχεση μέσων ενημέρωσης από τις αρχές κατά τη διάρκεια των διαδηλώσεων είναι απαράδεκτη· καλεί την κυβέρνηση να αποκαταστήσει την πλήρη ελευθερία των μέσων ενημέρωσης και την ελευθερία της έκφρασης στη χώρα, καθώς και να θέσει τέρμα στην παρενόχληση των δημοσιογράφων·
8. λαμβάνει υπό σημείωση την πρόσφατη έναρξη εθνικού διαλόγου και τη συγκρότηση μιας Επιτροπής Αλήθειας, που πρέπει να περιλαμβάνει τη συμμετοχή ανεξάρτητων εθνικών φορέων σε όλους τους τομείς, καθώς και διεθνείς παράγοντες· εκφράζει τη λύπη του για την αποτυχία του πρώτου γύρου του εθνικού διαλόγου, ως αποτέλεσμα των περιορισμών που επιβλήθηκαν από την κυβέρνηση της Νικαράγουας και εκφράζει την ελπίδα ότι η πρόσφατη επανέναρξη του διαλόγου αποτελεί ευκαιρία για την επίλυση της κρίσης και τον τερματισμό της βίας· τονίζει ότι ο διάλογος πρέπει να πραγματοποιηθεί χωρίς φαινόμενα βίας και καταστολής, με σεβασμό του νόμου και του Συντάγματος και με την αρχή ότι τυχόν αλλαγές στη νομοθεσία πρέπει να γίνουν σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στους νόμους και το Σύνταγμα·
9. καταγγέλλει τις παράνομες ενέργειες που έλαβαν χώρα κατά παράβαση του δικαστικού συστήματος και οι οποίες οδήγησαν σε συνταγματικές αλλαγές για την άρση των ορίων της προεδρικής θητείας, επιτρέποντας έτσι τη συνεχή προεδρία του Ντανιέλ Ορτέγα κατά σαφή παράβαση του δικαιώματος για δημοκρατικές εκλογές· τονίζει την ανάγκη για ισχυρούς δημοκρατικούς θεσμούς, σεβασμό της ελευθερίας του συνέρχεσθαι και πολιτική πολυφωνία· ζητεί, στο πλαίσιο αυτό, τη μεταρρύθμιση του εκλογικού συστήματος, που θα έχει ως αποτέλεσμα δίκαιες, διαφανείς και αξιόπιστες εκλογές με τήρηση των διεθνών προτύπων, ως τρόπο για την επίλυση της πολιτικής κρίσης·
10. καλεί τις αρχές να καταπολεμήσουν την ανεξέλεγκτη διαφθορά στους πολιτικούς κύκλους της Νικαράγουας, πράγμα που παρεμποδίζει τη λειτουργία όλων των κρατικών θεσμών και περιορίζει τις ξένες επενδύσεις· ζητεί την εφαρμογή της νομοθεσίας της Νικαράγουας για την καταπολέμηση της διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης εκείνης που

αφορά τη δωροδοκία, την κατάχρηση εξουσίας και τις «πληρωμές διευκόλυνσης»· εκφράζει την ανησυχία του για τη σχέση του Προέδρου Ορτέγα με άλλες διαμάχες στην περιοχή· καλεί τις αρχές της Νικαράγουας να υπογράψουν και να κυρώσουν το Καταστατικό της Ρώμης για το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο·

11. επισημαίνει ότι, υπό το φως της συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών της Κεντρικής Αμερικής, πρέπει να υπενθυμισθεί στη Νικαράγουα η ανάγκη σεβασμού των αρχών του κράτους δικαίου, της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως ορίζεται στη ρήτρα περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων που περιέχεται στη συμφωνία· προτρέπει την ΕΕ να ελέγχει την κατάσταση και, ενδεχομένως, να αξιολογήσει τα πιθανά μέτρα που πρέπει να ληφθούν· προειδοποιεί για τις σοβαρές πολιτικές, οικονομικές και επενδυτικές επιπτώσεις που θα μπορούσαν να ακολουθήσουν τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
12. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών, στον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών, στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση Ευρώπης-Λατινικής Αμερικής, στο Κοινοβούλιο Κεντρικής Αμερικής, στην Ομάδα της Λίμα και στην Κυβέρνηση και το Κοινοβούλιο της Δημοκρατίας της Νικαράγουας.